

KERNCIJFERS EN VOORNAAMSTE RESULTATEN VAN DE BELGISCHE VERZEKERING IN 2000

1. OVERGANG

2. INCASSO 2000

- 2.1 Reële groei en penetratiegraad
- 2.2 Niet-levensverzekeringen: matige vooruitgang
- 2.3 Levensverzekeringen: tak 23 neemt een nog hogere vlucht

3. TECHNISCHE VOORZIENINGEN EN BELEGGINGEN

- 3.1 Analyse van de technische voorzieningen
- 3.2 Analyse van de beleggingen
- 3.3 Financiële opbrengsten en rendement van de beleggingen
- 3.4 Gemiddelde aan de technische voorzieningen toegekende rendementen

4. COMMISSIELONEN EN KOSTEN

- 4.1 Beheers- en administratiekosten
- 4.2 Commissielonen
- 4.3 Alle kosten en commissielonen

5. RENDABILITEIT

- 5.1 Synthese van de resultatenrekeningen
- 5.2 Ontwikkeling van de rendabiliteit van het eigen vermogen
- 5.3 Ontwikkeling van de belangrijkste technisch-financiële resultaten

6. ANALYSE VAN DE VOORNAAMSTE BOAR-TAKKEN

SPECIAL

STATISTISCHE REEKS

1. Overgang

2

ASSURINFO NR 30 – 27 SEPTEMBER 2001

1999 was een jaar van consolidatie na het in 1998 bereikte hoogtepunt. De verzekeringssector had zich pas over een *boom* van tak 23 mogen verheugen, de met beleggingsfondsen verbonden levensverzekeringen, en kon daardoor rekenen op meerwaarden die zijn winst tot een ongekend niveau brachten.

In haar analyses had de BVVO een en ander gerelativeerd. Zo bleek dat, wat het premie-inkomen van de levensverzekering betreft, er een inhaalbeweging was gebeurd ten opzichte van het Europese gemiddelde en dat, wat de uitzonderlijke resultaten betreft, die met name te maken hadden met de golf van openbare biedingen tot aankoop van traditionele Belgische effecten. De meeste takken niet-leven vertoonden immers van hun kant een stagnering van de incasso's en een verslechtering van de schadelast.

Het boekjaar 2000 bevestigt dat de verzekering een grotere groei handhaaft dan die van het bruto binnenlands product (BBP), aangezien de sector een omzetgroei van 18,6% optekent tegenover een groei van het BBP met 4%.

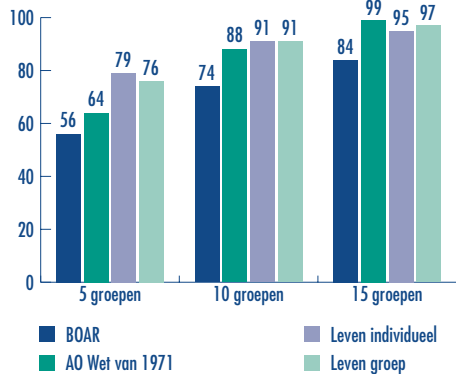
LEVEN: GROEI BEVESTIGD

Opnieuw zijn het vooral de aan risicokapitaal gekoppelde producten die de motor van die groei zijn: in een context waar de reële rentetarieven afnemen, zijn de Belgen op die markten op zoek gegaan naar een groter rendement. Het doorsnee gezin heeft in 2000 bijna 1.700 euro aan tak-23-producten besteed en het totale uitstaande bedrag van die contracten bereikte eind 2000 bijna het dubbele van dat bedrag per gezin. Wegens de vrij laag geachte rentevoet zijn de individuele producten met een gewaarborgd rendement blijven stagneren op hun gemiddelde over vijf jaar, goed voor zo'n 840 euro aan premies per gezin. De groepsverzekering heeft het in termen van groei iets beter gedaan, ook al besteedt een gezin aan deze vorm van aanvullend pensioen nog maar 720 euro per jaar, een bedrag dat op zich niet volstaat om eenzelfde levensstandaard na de pensionering te waarborgen. Toch hebben de gezinnen een uitstaand tegoed van 12.500 euro aan individuele en collectieve producten met een gewaarborgd rendement, wat het belang van de verzekeraars op de financiële markten onderstreept.

NIET-LEVEN: TERUGKEER NAAR DE TECHNISCHE PRINCIPES

De grafieken op blz. 18 tot 24 wekken de indruk dat de incasso's in niet-leven lichtjes gestegen zijn. Is dat voldoende om een tendensbreuk te vormen met de aanhoudende premiedaling van de voorgaande jaren? Die zwaluw maakt nog geen zomer, want de stijging wordt ruim overschreden door de inflatie, zodat de netto vooruitgang op minder dan één procent uitkomt, dus minder dan in 1999... Een opleving van de markt zou een goede zaak zijn in een context, waarin het onvoorzichtig is om te veel te vertrouwen op steeds minder zekere financiële opbrengsten. Toch is de inspanning onvoldoende groot in verschillende takken waar de concurrentie hevig woedt tussen diegenen die vooral groei nastreven en diegenen die weigeren om daaraan een deel van hun rendabiliteit op te offeren. Meer bepaald in de verzekering van industriële risico's zijn de premies vandaag volkomen ontoereikend en de verzekeraars hebben nog een lange weg te gaan om de markt duidelijk te maken

Analyse van de concentratie van de activiteiten

dat de verzekering niet minder mag kosten dan de kostprijs ervan. In andere takken daarentegen lijkt het resultaat van de rekeningen bevredigend, althans wanneer ze op het niveau van de sector worden beschouwd.

De individuele strategieën van de ondernemingen op de markt blijven het Belgische verzekeringsland-schap immers veranderen. De individuele levensverzekering kende de laatste jaren de meest ingrijpende bewegingen. Ook al zit het grote succes van tak 23 daar voor veel tussen, toch is het zo dat het marktaandeel van de vijf grootste ondernemingen is toegenomen met meer dan twintig procent in vier jaar tijd. De verschuivingen in de verzekering niet-leven zijn minder duidelijk, doordat de BOAR-verzekering heel wat verschillende markten dekt: ook bij de meest gespecialiseerde onder hen is de concentratiegraad groot. Bij de massaproducten met de grotere premie-inkomens zetten de toenaderingen zich voort, om doeltreffender te kunnen werken met omvangrijkere portefeuilles. Er is geen reden waarom de portefeuilles in België heel klein moeten blijven, terwijl de Europese concurrentie klaar staat om nieuwe kansen te grijpen... Ook het grote succes van de multikanalendistributie verklaart de verschuivingen binnen de top-15 van de sector. Het is aan de lezer om de gevolgen te berekenen van de recentste concentraties, waarbij enkele marktleiders zijn betrokken, zoals DVV en Dexia, alsook Winterthur, die de portefeuille niet-leven van de groep CGNU heeft overgenomen, en Omob, die met haar nieuwe operaties toegang krijgt tot nieuwe distributiefomules.

Analyse van de marktaandelen van de ondernemingsgroepen				
Marktaandelen van de 15 grootste ondernemingsgroepen in 2000 (in %)				
Rang	Groep	Totaal	Niet-leven	Leven
1	Fortis	27,2	13,6	34,6
2	AXA Royale Belge	12,4	18,9	8,7
3	KBC	11,7	8,7	13,3
4	OMOB	8,1	9,3	7,5
5	DVV	6,6	2,7	8,7
6	ING	5,0	3,2	6,0
7	AGF	3,9	5,2	3,2
8	Dexia	3,1	0,9	4,3
9	Winterthur	2,6	4,7	1,4
10	Mercator	2,2	4,6	0,9
11	Swiss Life	1,8	0,8	2,3
12	Zurich	1,4	2,6	0,8
13	Generali	1,4	2,3	0,8
14	P&V	1,3	2,3	0,7
15	Argenta	1,0	0,5	1,3

De balans van 2000 plaatst de verzekeraars op de Belgische markt in een positie die het hen mogelijk maakt om nieuwe uitdagingen aan te nemen. Op het ogenblik dat deze cijfers worden voorgesteld, beseft iedereen welke omvang die zullen aannemen. De ontwikkeling van de financiële markten, die van de beleggers die vertrouwen op fundamentele en gezonde gegevens (inflatie, werkloosheid, verbruik...) om de economie te ondersteunen, alsook, dichter bij de verzekeringspraktijk, het beperktere kapitaalverkeer in de verzekering en de herverzekering, vooral na de aanslagen in New York, herinneren eraan dat de verzekering in de allereerste plaats aandacht moet schenken aan haar soliditeit, haar capaciteit om haar verbintenissen op elk ogenblik te kunnen nakomen. Haar specifieke kenmerken maken dat zij niet zomaar als een van de vele financiële activiteiten kan worden beschouwd.

	Incasso's In miljoenen EUR		Nominale groei (%)	
	1999	2000	1999/1998	2000/1999
BELGIË				
Motorrijtuigen	2.464	2.536	+3,0	+2,9
<i>BA-motorrijtuigen</i>	1.687	1.708	+1,1	+1,2
<i>Voertuigcasco</i>	777	828	+7,0	+6,6
Brand	1.411	1.447	+2,8	+2,7
<i>Woningen</i>	833	855	+3,9	+2,6
<i>Anderere eenvoudige risico's</i>	307	319	-0,5	+3,9
<i>Speciale risico's</i>	271	272	+3,6	+0,4
Anderere BOAR	2.055	2.183	+4,6	+6,2
<i>Ongevallen</i>	324	331	+4,3	+2,0
<i>Ziekte</i>	488	564	+10,0	+15,5
<i>Algemere BA</i>	525	550	+2,0	+4,8
<i>Transport</i>	140	143	-4,4	+2,0
<i>Krediet/Borgtocht</i>	125	128	-0,3	+2,9
<i>Diverse geldelijke verliezen</i>	134	129	-0,2	-3,6
<i>Rechtsbijstand</i>	215	225	+7,3	+4,6
<i>Hulpverlening</i>	104	113	+7,9	+8,1
Totaal BOAR	5.930	6.165	+3,3	+4,0
Arbeidsongevallen				
Wet van 71	861	864	-0,4	+0,4
<i>Woon-werkweg</i>	264	256	-0,8	-2,9
<i>Werkplaats</i>	597	608	-0,3	+1,9
Wet van 67	88	91	+3,9	+3,6
Totaal AO	949	956	-0,1	+0,7
Totaal niet-leven	6.879	7.121	+2,8	+3,5
Leven individueel				
Gewaarborgde rentevoet (tak 21)	3.338	3.356	-16,8	+0,6
Beleggingsfondsen (tak 23)	3.973	6.701	+143,3	+68,7
Totaal leven individueel	7.311	10.058	+29,7	+37,6
Leven Groep				
Gewaarborgde rentevoet (tak 21)	2.645	2.770	+0,7	+4,7
Beleggingsfondsen (tak 23)	77	104	+36,8	+35,6
Totaal leven Groep	2.722	2.874	+1,5	+5,6
Totaal leven	10.033	12.932	+20,5	+28,9
Total niet-leven en leven	16.911	20.053	+12,6	+18,6
EUROPESE UNIE (*)				
Totaal niet-leven	247.187	264.199	+5,1	+6,9
Totaal leven	413.386	471.600	+25,2	+14,1
Totaal niet-leven en leven	660.573	735.799	+16,8	+11,4

(*) 2000: voorlopige cijfers

2. Incasso 2000

De incasso-enquête is uitgevoerd op basis van een gemeenschappelijke steekproef voor de jaren 1999 en 2000, die voor vrijwel de hele Belgische verzekeringsmarkt representatief is, met inbegrip van de niet bij de BVVO aangesloten ondernemingen en de Belgische bijkantoren van in de Europese Gemeenschap gelegen vestigingen, die niet meer door de Controledienst voor de Verzekeringen (CDV) worden gecontroleerd. Zoals de voorgaande jaren zijn de verrichtingen die in ons land via de vrije dienstverrichting worden gesloten vanuit een ander land van de Europese Economische Ruimte, niet in de enquête opgenomen.

2.1 REËLE GROEI EN PENETRATIEGRAAD

In 2000 bedraagt het incasso voor het geheel van de rechtstreekse verzekeringsverrichtingen in België (dus zonder de aangenomen herverzekeringsverrichtingen en de rechtstreekse verzekeringsverrichtingen in het buitenland) 20,1 miljard euro, tegenover 16,9 miljard euro in 1999. De nominale groei bedraagt zo 18,6% tegenover 12,6% het jaar voordien. Gelet op de gemiddelde prijsstijging van 2,6% in 2000, komt de reële groei voor dat boekjaar uit op 15,6%, tegenover 11,4% in 1999.

De waarnemingen van de voorbije jaren worden in 2000 bevestigd: de groei van het totale premie-inkomen, die veel groter is dan die van het BBP (4% in 2000), is danken aan de individuele levensverzekeringsverrichtingen en in het bijzonder aan het succes van de aan beleggingsfondsen gekoppelde producten, alsook aan de goede resultaten van de producten van de tak Ziekte.

De algemene penetratiegraad van de verzekering in de economie is gestegen van 7,2% in 1999 tot 8,2% in 2000. Die stijging is toe te schrijven aan de levensverzekering: 5,3% in 2000, tegen 4,3% in 1999, terwijl de penetratiegraad voor de niet-levenverzekering een nieuwe inzinking vertoont tot 2,9%. Die situatie illustreert de scherpe concurrentie in dit activiteitensegment, alsook de meer verzadigde toestand van de markt van de zaakschadeverzekeringen ten opzichte van die van de personenverzekeringen (voorzorg op middellange en lange termijn).

De structuur van de incasso's in België benadert aldus die van de meeste andere landen van de Europese Unie, ook

al kan nog niet worden gesteld dat de verschillen weg-gewerkt zijn. Volgens een studie van Swiss Re over de penetratiegraad van de levensverzekering in 1999 staat ons land op de 7de plaats op de ranglijst van de landen van de Europese Unie, ver achter bijvoorbeeld het Verenigd Koninkrijk, Nederland en Frankrijk.

De latere ontwikkeling van de levensverzekering in ons land komt ook tot uiting in het aandeel van de Belgische incasso's in het totaal van de Europese incasso's. Het Belgische premie-inkomen „niet-leven” is goed voor 2,6% van het volume van de EU ⁽¹⁾, I, terwijl het incasso „leven” slechts 2,1% uitmaakt.

2.2 NIET-LEVENSVZERKERINGEN: MATIGE VOORUITGANG

Met een premie-inkomen van 7,1 miljard euro noteert niet-leven in 2000 een nominale groei van 3,5% tegenover 2,8% in 1999. Rekening houdend met de opflakkerende inflatie daalt de reële groei van 1,6% in 1999 tot 0,9% in 2000. Die activiteit wordt gekenmerkt door de concurrentie tussen de verzekeringsondernemingen, op een markt die bijna verzadigd is, met uitzondering van de sterk groeiende takken Ziekte en Bijstand.

Het premie-inkomen in de motorrijtuigtakken bedraagt 2,5 miljard euro, d.i. 2,9% meer dan in 1999. Het incasso van de tak Voertuigcasco stijgt met 6,6% en bedraagt 0,8 miljard euro, terwijl het incasso van de Burgerrechtelijke Aansprakelijkheid Motorrijtuigen in mindere mate toeneemt – met 1,2% – tot 1,7 miljard euro.

Terwijl het wagenpark tussen 1999 en 2000 met 2,4% is toegenomen, blijft de gemiddelde premie in de BA-motorrijtuigen verder afnemen onder druk van de concurrentie; dat die tak de laatste jaren geen boekhoudkundig tekort vertoont, is vooral toe te schrijven aan de meerwaarden op gerealiseerde activa.

Het evenwicht moet dus worden hersteld door middel van een tarifiering die de kostprijzen correct weerspiegelt,

⁽¹⁾ Het Belgische incasso „niet-leven” omvat de tak Arbeidsongevallen, die in de meeste andere Europese landen niet onder de particuliere verzekering valt.

ondanks de reglementaire moeilijkheden die de commerciële context nog problematischer maken.

De verwachte afschaffing van de bonus-malusschaal en van het minimumtarief, de bepalingen van het wetsontwerp betreffende het recht van verzekering tegen een „redelijke prijs“, en de herziening van de indicatieve tabel in de zin van ruimere vergoedingen in geval van lichamelijke letsels zijn allemaal hindernissen die de ondernemingen, die het al moeilijk hebben om rendabiliteit en marktaandeel met elkaar te verzoenen, vandaag en in de toekomst zullen moeten overwinnen.

Die verschillende argumenten verklaren de stappen die de verzekeraars bij de minister van Economie hebben gedaan. De BVVO heeft voor de pers haar verzoek verdedigd om het mechanisme voor de prijzencontrole in verband met de verplichte verzekeringen af te schaffen. In het volgende nummer van Assurinfo zullen de argumenten voor dit standpunt worden toegelicht.

Het premievolume in de arbeidsongevallenverzekering (wet van 1971) stagneert op 864 miljoen euro, ondanks de forse groei van zowel het werkgelegenheidsvolume als de totale loonsom. De concurrentie geeft aanleiding tot een algemene daling van de gevraagde premies, die vooral wordt waargenomen voor de risico's *ongevallen van en naar het werk*. Deze nemen in 2000 nominaal af met 2,9%.

De ontwikkeling van het incasso van de verzekering *werkplaats*, +1,9% in 2000 in nominale termen, is eveneens onvoldoende. Die nominale vooruitgang komt immers overeen met een reële daling van 0,7%, ondanks de verhoging van de inningsgrondslag na de indexsprong in 2000 en de stijging van het werkgelegenheidsvolume (bijna 70.000 eenheden).

2.3 LEVENSVZERKERINGEN: TAK 23 NEEMT EEN NOG HOGERE VLUCHT

De nominale groei van alle levensverzekeringsverrichtingen samen bedraagt 28,9% in 2000, tegenover 20,5% in 1999 en 33,6% in 1998. De premieontvangsten in de levensverzekering bedragen 12,9 miljard euro of 64,5% van het totale premie-inkomen. De ontwikkeling van de individuele levensverzekering blijft sterk verschillen met die van de groepsverzekering.

Leven individueel met gewaarborgde rentevoet: stagnering

Tak 21, dat zijn de verrichtingen die niet verbonden zijn met beleggingsfondsen, stagneert op 3,4 miljard euro. Die stagnering zou het gevolg kunnen zijn van de verlaging begin 1999 van de gewaarborgde maximale technische rentevoet van 4,75% tot een niveau tussen 3,25% en 3,75%. Die verlaging heeft de producten van tak 23 nog aantrekkelijker gemaakt.

Leven individueel verbonden met beleggingsfondsen: exponentiële groei

Het incasso van tak 23 is met bijna 70% toegenomen in 2000 en bedraagt 6,7 miljard euro dankzij de productie van nieuwe zaken; het publiek gaat er immers van uit dat die producten op termijn rendabeler zijn dan die met een gewaarborgde rentevoet. De individuele levensverzekeringsproducten verbonden met beleggingsfondsen haalden in 1999 voor het eerst de producten met een gewaarborgde rentevoet in en in 2000 zijn ze al goed voor bijna het dubbele ervan.

De sterke ontwikkeling van die producten is vooral te danken aan de promotie ervan door de bankinstellingen en aan de grotere bekendheid ervan bij het publiek. Ze maken immers deel uit van het ingewikkeldere vermogensbeheer van de gezinnen, die een andere bestemming aan hun spaargeld geven.

Leven groep: matige groei

Het incasso van de groepsverzekering stijgt met 5,6% en bedraagt in 2000 2,9 miljard euro, waarvan 2,8 in het kader van tak 21. De met beleggingsfondsen verbonden groepsverzekeringsverrichtingen zijn dus nog altijd maar goed voor een symbolisch bedrag van 100 miljoen euro. De groei van de groepsverzekeringsverrichtingen is toe te schrijven aan de sterke Belgische economische prestaties in 2000, in het bijzonder op het vlak van de werkgelegenheid: de gunstige ontwikkeling daarvan compenseert de handhaving ervan in de maximale loonmarge, die een rem op de tweede pijler is.

Incasso's leven	1996	1997	1998	1999	2000
Individueel 21	2.177	3.182	3.990	3.338	3.357
Individueel 23	105	630	1.636	3.981	6.701
Groep	2.344	2.420	2.724	2.721	2.874

3. Technische voorzieningen en beleggingen

Voor het onderzoek van de balansen en de resultaten baseert de BVVO zich op de verrichtingen van nagenoeg alle aan het toezicht van de CDV onderworpen ondernemingen, d.w.z. de ondernemingen naar Belgisch recht en de Belgische bijkantoren van ondernemingen die buiten de EER gevestigd zijn.

In het geheel van de verrichtingen (leven en niet-leven) zijn opgenomen: de rechtstreekse verzekeringsverrichtingen in België en het buitenland, alsook de aangenomen herverzekeringsverrichtingen

De analyse van de balansen heeft betrekking op de belangrijkste rubriek van het passief, nl. de technische voorzieningen met afgestane herverzekering, en van het actief, nl. de beleggingen, gewaardeerd tegen zowel hun boekwaarde als hun marktwaarde.

3.1 ANALYSE VAN DE TECHNISCHE VOORZIENINGEN

De technische voorzieningen van de groep leven zijn sneller gestegen dan die van de groep niet-leven. Terwijl ze in 1995 65% van het totaal van de technische voorzieningen uitmaakten, is hun relatieve aandeel eind 2000 tot 74% gestegen. De forse groei van de activiteiten

leven, maar ook de aanvullende dotaties in het kader van de daling van de rentetarieven verklaren dit groeiverschil. In niet-leven blijven de voorzieningen voor niet-verdiende premies hangen op ongeveer 2,3 miljard euro, wat in contrast staat met de meer uitgesproken stijging van de schadevoorzieningen, die tussen eind 1996 en eind 2000 met 20% stijgen. Tijdens dezelfde periode is de stijging van de overeenkomstige premies beperkt gebleven tot 13%. Dat die voorzieningen sneller stijgen betekent dat de incasso's onvoldoende toenemen om de technische resultaten op het niveau van 1996 en de voorafgaande jaren te handhaven. De grafieken in hoofdstuk 5 bevestigen de verslechterende tendens van de technische resultaten in de BOAR-verzekeringen.

De in 1997 ingezette neerwaartse beweging van de voorziening voor winstdeelnemingen (WD) en ristorno's wordt in 2000 voortgezet. De verklaring hiervoor is te vinden in aanhoudende daling van het financiële rendement (zonder boekhoudkundige meerwaarden, uitgedrukt in het kader van de OBA/OBO-operaties van 1998 en 1999). De voorzieningen voor egalisatie en catastrofe, alsook de andere technische voorzieningen, vertonen nog altijd een stijgende lijn, en dit sinds 1996. Sinds dat jaar zijn al die voorzieningen samen van 281 miljoen euro toegevoegd tot 996 miljoen in 2000.

Ontwikkeling en uitsplitsing van de technische voorzieningen (in miljoenen euro)					
Technische voorzieningen	1996	1997	1998	1999	2000
Balans	55.525	61.421	68.879	81.258	88.174
Niet-verdiende premies en lopende risico's	2.327	2.399	2.311	2.307	2.336
Levensverzekering					
– niet gekoppeld aan een beleggingsfonds	35.028	38.809	43.799	49.392	51.009
– gekoppeld aan een beleggingsfonds	432	1.174	3.148	8.495	13.223
Schadegevallen	16.829	17.831	18.364	19.661	20.173
WD en ristorno's	628	629	500	492	467
Egalisatie en catastrofes	51	247	353	419	477
Andere	230	332	404	492	489
Resultatenrekeningen	55.525	61.421	68.879	81.258	88.174
Niet-leven	19.123	20.607	21.172	22.547	23.115
Leven	36.402	40.814	47.707	58.711	65.059

3.2 ANALYSE VAN DE BELEGGINGEN

De onderstaande tabellen tonen het stijgende relatieve gewicht aan van de beleggingen met variabele opbrengst

in de beleggingsportefeuille van de verzekeraars, zowel voor de verrichtingen verbonden met beleggingsfondsen als voor de andere productlijnen.

De waardering van de beleggingen „buiten tak 23” tegen hun marktwaarde geeft eind 2000 een volume van 89,1 miljard euro, tegenover 65,9 miljard euro eind 1996. Die bedragen omvatten latente meerwaarden, die eind 2000 op 7,7 miljard euro geschat worden tegenover 7,3 miljard eind 1996 en 14,3 miljard eind 1998. Het wegvallen van bijna de helft van de latente meerwaarden tussen die twee data is te verklaren door de abrupte stij-

ging van de rentetarieven sinds maart 1999 en, in mindere mate, door de daling van het volume strategische participaties alsook de koersdaling op de beurzen. De tabel op de volgende bladzijde geeft, voor de belangrijkste beleggingscategorieën, een gedetailleerd overzicht van de ontwikkeling van de latente meerwaarden tussen 1996 en 2000.

Ontwikkeling en uitsplitsing van de beleggingen buiten tak 23 (in miljoenen euro)					
Marktwaarde	1996	1997	1998	1999	2000
Terreinen en gebouwen	3.400	3.135	3.328	3.167	3.014
Participaties	6.690	7.302	7.011	4.913	4.438
Aandelen en andere effecten met variabele opbrengst	7.402	11.909	18.445	20.440	20.403
Obligaties en andere vastrentende effecten	37.960	41.433	48.873	51.049	51.886
Hypothecaire leningen, schuldvorderingen, deposito's en andere beleggingen	10.462	9.896	9.230	8.888	9.353
TOTAAL	65.914	73.675	86.887	88.457	89.094
Ontwikkeling en uitsplitsing van de beleggingen binnen tak 23 (in miljoenen euro)					
Marktwaarde	1996	1997	1998	1999	2000
Terreinen en gebouwen	0	0	0	0	0
Participaties	0	0	0	0	0
Aandelen en andere effecten met variabele opbrengst	120	651	1.843	4.997	10.328
Obligaties en andere vastrentende effecten	235	381	563	635	1.007
Hypothecaire leningen, schuldvorderingen, deposito's en andere beleggingen	77	142	742	2.862	1.889
TOTAAL	432	1.174	3.148	8.494	13.224
Alle beleggingen, inclusief tak-23-beleggingen (in miljoenen euro)					
Marktwaarde	1996	1997	1998	1999	2000
	66.346	74.849	90.035	96.951	102.318

Ontwikkeling en uitsplitsing van de latente meerwaarden op beleggingen buiten tak 23 (in miljoenen euro)					
	1996	1997	1998	1999	2000
Terreinen en gebouwen	1.154	930	1.044	1.101	1.122
Participaties	1.205	1.679	1.117	718	552
Aandelen en andere effecten met variabele opbrengst	1.915	3.649	6.787	6.555	4.951
Obligaties en andere vastrentende effecten	2.769	2.774	5.069	1.147	895
Hypothecaire leningen, schuldvorderingen, deposito's en andere beleggingen	327	188	258	80	183
TOTAAL	7.370	9.220	14.275	9.601	7.703

De tak-23-beleggingen, nog altijd tegen hun marktwaarde gewaardeerd, stijgen van 0,4 miljard euro eind 1996 tot 13,2 miljard eind 2000. Het grootste deel van die beleggingen bestaat in aandelen of afgeleide producten die de zogenaamde „klikproducten” ondersteunen.

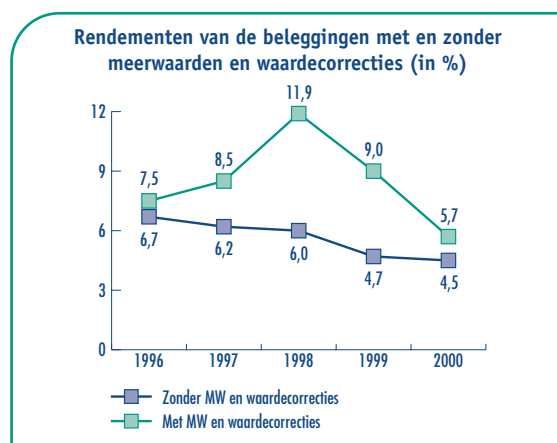
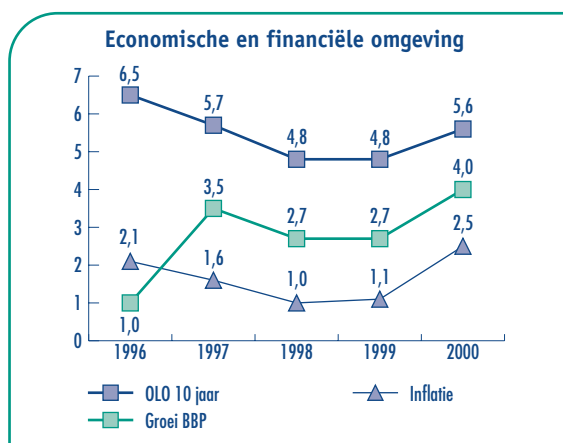
In totaal stijgen de beleggingen, tegen marktwaarde, van 66,3 miljard euro eind 1996 tot 102,3 miljard eind 2000.

3.3 FINANCIËLE OPBRENGSTEN EN RENDEMENT VAN DE BELEGGINGEN

In 2000 bedroeg het gemiddelde volume van de beleggingen tegen boekwaarde 89,2 miljard euro. Met voor

5,1 miljard euro aan financiële opbrengsten gedurende dat boekjaar hebben ze een rendement van 5,7% gehaald, tegenover 9% in 1999. Zonder de netto meerwaarden en de netto waardecorrecties bedraagt het rendement nog maar 4,5% tegenover 4,7% in 1999.

Het verschil tussen de rendementscurven (impact van de meerwaarden), dat in 1998 nog 6 punten bedroeg, is in 2000 verkleind tot 1,2 punt. Dat dit verschil praktisch verdwenen is, moet gezien worden in het licht van de neerwaartse ontwikkeling van de latente meerwaarden, die de stijging van de rentetarieven weerspiegelt in een context van groeiende inflatie en de daarop volgende omslaande tendens van de beursmarkten.

3.4 GEMIDDELDE AAN DE TECHNISCHE VOORZIENINGEN TOEGEKENDE RENDEMENTEN

De beleggingsopbrengsten van 5.110 miljoen worden als volgt verdeeld over de drie bestanddelen van de resultatenrekening:

- 1.517 miljoen voor de technische rekening niet-leven, wat neerkomt op een rendement van de technische voorzieningen niet-leven van 6,7%, tegenover 8,8% in 1999;

- 3.138 miljoen voor de technische rekening leven, wat neerkomt op een rendement van de technische voorzieningen leven van 5,2%, tegenover 9,1% in 1999;
- 456 miljoen voor de niet-technische rekening, tegenover 601 miljoen het jaar voordien.

Met uitzondering van 1998, dat gekenmerkt werd door de uitdrukking van latente meerwaarden in het kader van OBA's/OBO's, liggen de aan de technische voorzieningen toegekende rendementen heel dicht bij het gemiddelde rendement van de beleggingen.

Gemiddelde aan de technische voorzieningen toegekende rendementen (in %)					
	1996	1997	1998	1999	2000
Niet-leven	6,9	8,3	8,8	8,8	6,7
Leven	7,4	8,0	10,7	9,1	5,2
Totaal van de verrichtingen	7,2	8,1	10,1	9,0	5,6

4. Commissielonen en kosten

4.1 BEHEERS- EN ADMINISTRATIEKOSTEN

De jaarrekening voorziet in een dubbele uitsplitsing van de algemene kosten, die in 2000 2.842 miljoen euro bedroegen, tegenover 2.800 in 1999. Die geringe stijging

wordt verklaard door de stagnatie van de totale personeelkosten (ongeveer 60% van het totaal) enerzijds en door een matige verhoging van de andere kosten, voornamelijk voor informatica en infrastructuur (ongeveer 40% van het totaal), anderzijds.

Uitsplitsing van de beheers- en administratiekosten in 2000	Technische rekeningen		Niet-technische rekeningen	Totaal
	Niet-leven	Leven		
In miljoenen euro				
Per bestemming				
Beheerskosten i.v.m. de acquisitie	589	311	–	899
Interne schadebeheerskosten	604	68	–	672
Administratiekosten	833	290	–	1.124
Beleggingsbeheerskosten	28	84	34	146
Totaal	2.053	754	34	2.842
Per aard				
Personeel	–	–	–	1.676
Andere bedrijfskosten	–	–	–	1.166
Totaal	–	–	–	2.842

4.2 COMMISSIELONEN

De commissielonen aan de tussenpersonen bedragen in totaal 1.822 miljoen euro in 2000, dit is 8,2% van het totale premie-inkomen. Zowel de afname van het totale kostenpercentage als de toename van het absolute bedrag

van de aan de tussenpersonen betaalde commissielonen worden verklaard door de scherpe stijging van het premie-inkomen in tak 23. In de andere takken blijven de commissieloonpercentages vrij stabiel, met uitzondering van de verrichtingen „leven individueel”, waar dat percentage een lichte daling vertoont.

Premies en commissielonen in 2000						
(in miljoenen euro)	Verdiende premies		Commissielonen		Verhouding (in %)	
	1999	2000	1999	2000	1999	2000
BA-motorrijtuigen (*)	1.682	1.694	226	228	13,2	13,5
Allerlei risico's en transport (*)	4.065	4.242	673	698	16,6	16,5
AO Wet van 71 (*)	864	860	54	53	6,2	6,2
Leven individueel tak 21 (*)	3.256	3.266	288	265	8,8	8,1
Leven individueel tak 23 (*)	3.944	6.663	90	148	2,3	2,2
Leven Groep takken 21/23 (*)	2.777	2.930	34	36	1,3	1,2
Alle verrichtingen samen (**)	19.092	22.232	1.751	1.822	9,2	8,2

(*) Directe zaken in België.
(**) Directe zaken in België, plus de verrichtingen in het buitenland en aangenomen herverzekering.

4.3 ALLE KOSTEN EN COMMISSIELONEN

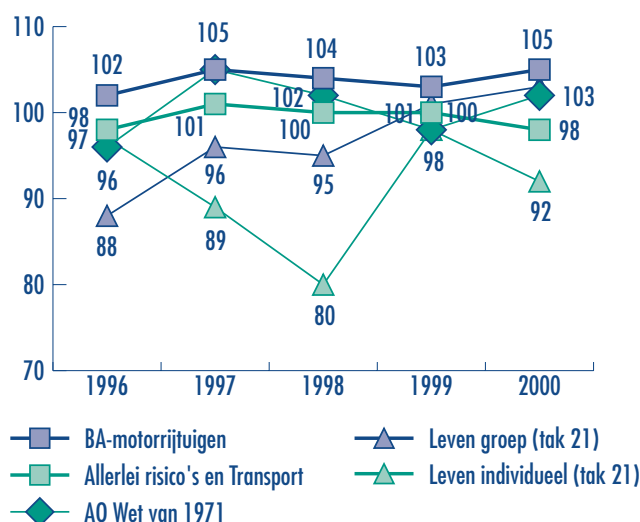
De **commissieloonpercentages** voor alle premies samen zijn sinds 1996 voortdurend gedaald. Hetzelfde geldt voor het relatieve gewicht van de **algemene kosten**. In **totaal** bedraagt de vermindering van alle distributie- en werkingskosten sinds 1996 7,8 procentpunt van de verdiende premies. Zoals uit volgende grafiek en tabel blijkt, vloeit die daling uitsluitend voort uit de toename van het relatieve gewicht van de tak-23-verrichtingen in het geheel van de verrichtingen en, voor de periode 1996-1998, uit

het belangrijke aandeel van de koopsommen met gewaarborgde rentevoet, waarvoor de kosten- en bemiddelingspercentages die van tak 23 benaderen.

Buiten de individuele-levenverrichtingen is het algemene peil van de kosten en de commissielonen, zonder rekening te houden met de statistische foutenmarge, hetzelfde als in 1996. De forse groei van tak 23 verklaart voor het grootste deel de vermindering van het relatieve gewicht van commissielonen en kosten.

Ontwikkeling van de kosten en de commissielonen voor alle activiteiten samen (in % van de verdiende premies)					
	1996	1997	1998	1999	2000
Commissielonen	10,7	10,3	9,4	9,2	8,2
Personeelskosten	10,9	10,4	9,5	8,8	7,6
Andere bedrijfskosten	7,1	7,1	6,4	5,9	5,2
Commissielonen en algemene kosten	28,8	27,8	25,2	23,9	21,0

Ontwikkeling van het relatieve gewicht van de commissielonen en de algemene kosten
Index 1995=100

Leven individueel	Tak 21		Tak 23	
	1999	2000	1999	2000
In miljoenen euro				
Premies	3.256	3.266	3.944	6.663
Commissielonen	288	265	90	149
Algemene kosten	467	451	31	57

5. Rendabiliteit

Het bestudeerde gebied valt samen met dat inzake de balansanalyse en heeft dan ook betrekking op het totaal van de verrichtingen. De aangenomen herverzekeringsverrichtingen kunnen aanleiding geven tot dubbeltellingen (cessie en retrocessie). Bovendien zijn de incasso's van de „professionele herverzekeraars” (die uitsluitend herverzekering aannemen) niet inbegrepen.

De resultatenrekening bevat drie bestanddelen: de technische rekeningen niet-leven en leven en de niet-technische rekening. De technische rekeningen omvatten alle technische en financiële elementen die rechtstreeks aan de verzekeringsactiviteiten gekoppeld zijn. De niet-technische rekening omvat alle andere elementen, zoals de financiële opbrengsten uit het eigen vermogen, de belastingen op het resultaat of uitzonderlijke elementen die niet rechtstreeks aan de verzekeringsverrichtingen toe te schrijven zijn.

5.1 SYNTHESE VAN DE RESULTATENREKENINGEN

Technische rekening niet-leven

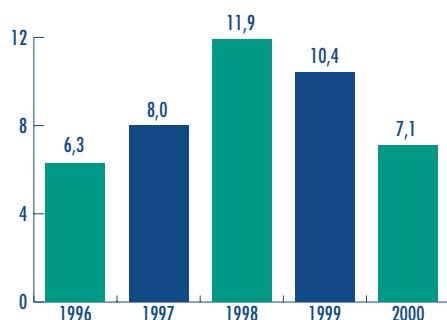
De *technische rekening niet-leven* omvat de rechtstreekse zaken in België (BOAR, alle AO-activiteiten), de rechtstreekse zaken in het buitenland en de aangenomen herverzekering. Dit komt neer op een premie-inkomen van 9,2 miljard euro. Het technisch-financieel saldo bedraagt 579 miljoen euro, dit is 6,3% van de verdiende brutopremies, tegenover 9,3% in 1999.

Technische rekening leven

De *technische rekening leven* omvat mutatis mutandis dezelfde gegevens voor de levensverzekeringsverrichtingen, die goed zijn voor 12,9 miljard euro aan premies. Het technisch-financieel saldo bedraagt 998 miljoen euro, dit is 7,7% van de verdiende brutopremies, tegenover 11,4% in 1999.

Netto technisch-financiële saldi: *technische saldi die voortvloeien uit de verzekeringsactiviteit (leven en niet-leven), verhoogd met de aan de technische rekeningen toegerekende financiële elementen. Er wordt geen rekening gehouden met de andere financiële inkomsten die niet aan de verzekeringsactiviteit toe te schrijven zijn.*

Netto technisch-financiële saldi (in % van de verdiende premies) Geheel van de verrichtingen

De technisch-financiële rendabiliteitsratio's alsook de ratio's op basis van de niet-technische rekening worden, tenzij anders vermeld, uitgedrukt in procent van het totaal van de in niet-leven en leven verdiende premies. In 2000 waren die goed voor 22,2 miljard euro.

De ondernemingen hebben in 2000 een netto technisch-financieel saldo voortgebracht van 7,1% van de premies, tegenover 10,4% in 1999 en 11,9% in 1998. Deze lagere rendabiliteitsratio (tegenhanger van de *combined ratio*) kan worden verklaard door een daling van de financiële rendementen enerzijds en de sterke groei van de tak-23-verrichtingen, waarvan de technische lasten gelijklopen met de opbrengsten uit de beleggingen anderzijds.

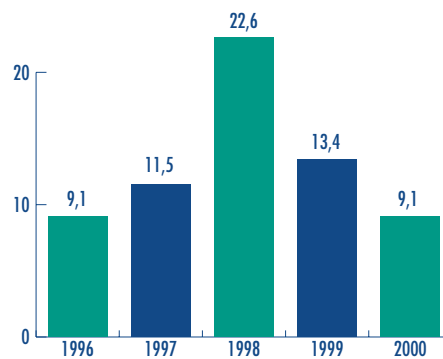
Niet-technische rekening

De *niet-technische rekening* omvat alle andere elementen van de resultatenrekening die niet rechtstreeks toe te rekenen zijn aan de verzekeringsverrichtingen.

Het lopend resultaat bedraagt 2 miljard euro in 2000, tegenover 3,8 miljard in 1998 en 2,5 miljard in 1999. De daling is nog meer uitgesproken wanneer die resultaten uitgedrukt worden in verhouding tot alle premies: die ratio daalt dan van 22,6% van de premies in 1998 tot 7,7% in 2000.

Lopend resultaat: *Netto technisch-financiële saldi, verhoogd met het saldo van de financiële opbrengsten van de niet-technische rekening en het saldo van de andere terugkerende opbrengsten en kosten die niet aan de verzekeringsactiviteit verbonden zijn.*

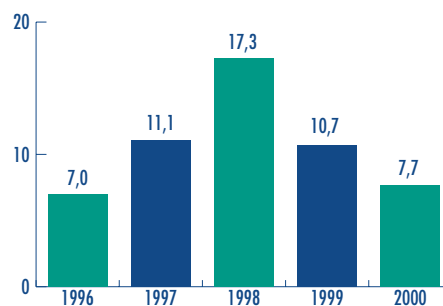
Lopende resultaten
(in % van de verdiende premies)

Het te bestemmen resultaat bedraagt 1,7 miljard euro in 2000, d.i. 7,7% van alle premies, tegenover 2 miljard in 1999, wat toen 10,7% van de premies uitmaakte.

Te bestemmen resultaat van het boekjaar: *lopend resultaat, verhoogd met het saldo van de niet-terugkerende opbrengsten en kosten (uitzonderlijke opbrengsten en kosten, netto belastingen en netto overdrachten van/naar de belastingvrije reserves).*

Te bestemmen resultaten van het boekjaar
(in % van de verdiende premies)

5.2 ONTWIKKELING VAN DE RENDABILITEIT VAN HET EIGEN VERMOGEN

Boekhoudkundig eigen vermogen: *eigen kapitaal, verminderd met de immateriële vaste activa en het niet-gestorte deel van het kapitaal.*

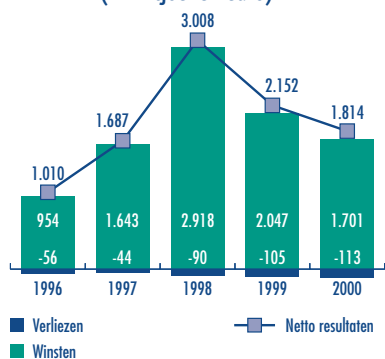
Eigen vermogen tegen marktwaarde: *boekhoudkundig eigen vermogen, vermeerderd met de latente meerwaarden na aftrek van de uitgestelde belasting (40% van de latente meerwaarden, behalve voor de effecten met variabele opbrengst waarvan de meerwaarden vrijgesteld zijn).*

Ontwikkeling van het eigen vermogen (in miljoenen euro)					
	1996	1997	1998	1999	2000
<i>Einde boekjaar (alle ondernemingen)</i>					
Boekwaarde	7.208	8.238	8.792	7.847	8.336
Marktwaarde	12.878	15.901	20.519	16.693	15.158
<i>Gemiddelde van het boekjaar (op basis van een gemeenschappelijke steekproef)</i>					
Boekwaarde	6.961	7.711	8.367	8.316	8.034
Marktwaarde	11.266	14.390	18.210	18.606	15.926

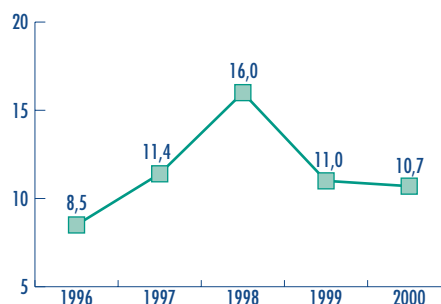
Het boekhoudkundig eigen vermogen bedraagt 8,3 miljard euro eind 2000 en ligt zo tussen het niveau van 1998 en dat van 1999. De duidelijke daling in 1999 is het gevolg van de vermindering met 1,5 miljard euro van het eigen vermogen van de onderneming AXA Royale Belge, dat van 2 miljard euro eind 1998 tot zo'n 500 miljoen euro eind 1999 afnam.

Het eigen vermogen tegen marktwaarde vertoont van 1996 tot 1998 een stijgende lijn, maar daarna een daling: eind 2000 maakt het nog maar 70% van de waarde eind 1998 uit. Die ontwikkeling vloeit voort uit de afname van de latente meerwaarden, vooral wat de vastrentende effecten betreft.

Ontwikkeling van de boekhoudkundige resultaten
(in miljoenen euro)

Rendabiliteit van het eigen vermogen
(in %)

5.3 ONTWIKKELING VAN DE BELANGRIJKSTE TECHNISCH-FINANCIËLE RESULTATEN

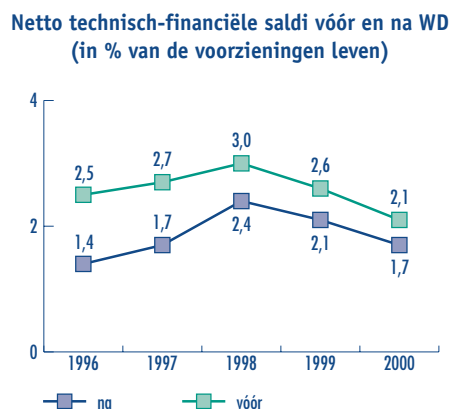
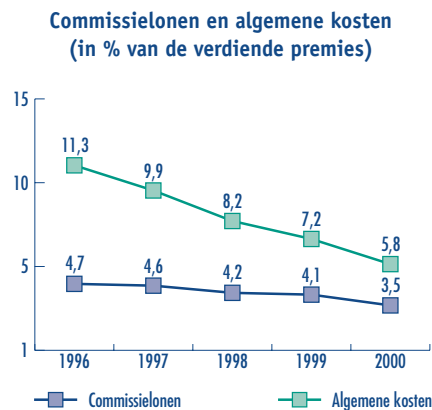
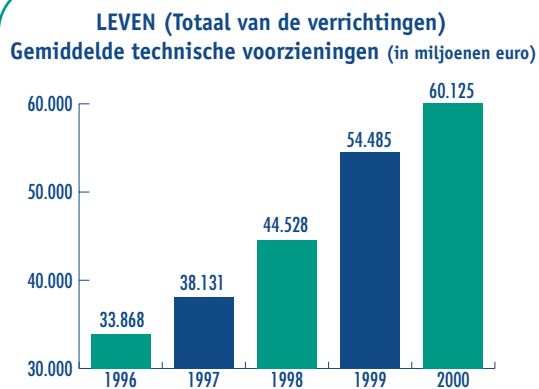
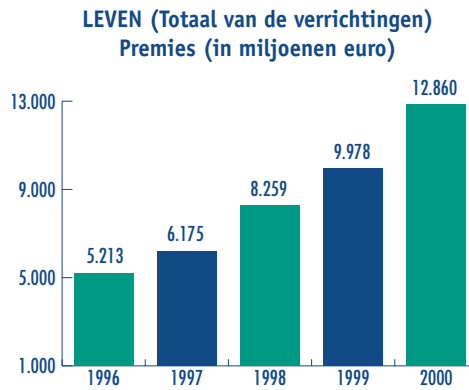
Het **premie-inkomen in de levensverzekering** is tussen 1996 en 2000 met 147% toegenomen, wat meer is dan de technische voorzieningen, waarvan het volume met 78% is gegroeid. Dat verschil wordt vooral verklaard door het succes van de verrichtingen van tak 23. Dat succes verklaart ook de afname van de kostenpercentages. De financiële opbrengsten, uitgedrukt in procent van de technische voorzieningen, gaan er duidelijk op achteruit, aangezien ze in twee jaar tijd met de heft dalen, van 10,5% in 1998 tot nog maar 5,2% in 2000. Die daling van het rendement, gecombineerd met de snelle groei van de premies, weegt zwaar op de verhouding bruto technisch-financieel saldo tot premies. Het verschil tussen de saldi voor en na WD, uitgedrukt in procent van de technische voorzieningen, vermindert geleidelijk in de loop van de waarnemingsperiode. Het bedraagt 0,4% van de technische voorzieningen in 2000, tegenover 1,1% in 1996. De afgenomen winstdeelnemingen moeten gezien worden in de context van de daling van het financiële rendement.

Aan de kant van de klassieke producten „**Leven individueel**” stijgen de technische voorzieningen (+ 57% tussen 1996 en 2000) in grotere mate dan de incasso's (+ 18%). Die uiteenlopende ontwikkeling vloeit gedeeltelijk voort uit de storting van aanzienlijke koopsommen in 1998 en vooral uit aanvullende dotaties aan de levensverzekeringsvoorzieningen in het kader van de anticipatie op een bestendige daling van het rendement van de dekkingswaarden. De neerwaartse beweging van de premieontvangsten na 1998 is te wijten aan een terugkeer van de kostenpercentages naar een niveau dat het peil van het begin van de waarnemingsperiode benadert. De snellere groei van de technische voorzieningen wordt dan weer verklaard door de duidelijke daling van de financiële opbrengsten en de technisch-financiële saldi, uitgedrukt in procent van die voorzieningen. Het gemiddelde winstdeelnemingspercentage, uitgedrukt in procent van de voorzieningen, zakt van 1% in 1996 tot 0,5% in 2000.

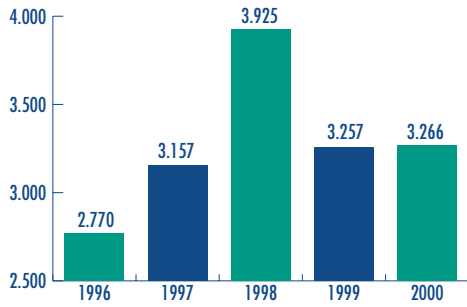
Zelfde verhaal voor de verrichtingen „**Leven groep**”: de groei van de technische voorzieningen (+ 39% tussen 1996 en 2000) is meer uitgesproken dan die van de incasso's (+ 22%). Aanzienlijke koopsommen in 1996 en aanvullende dotaties aan de voorzieningen verklaren die uiteenlopende ontwikkeling. De technisch-financiële resultaten, uitgedrukt in procent van de technische voorzieningen, gaan er in 2000 duidelijk op achteruit. Die daling is vooral te wijten aan de vermindering van het rendement van de beleggingen. De dotaties aan de winstdeelnemingen nemen eveneens af; terwijl ze in 1996 1,2% van de technische voorzieningen uitmaakten, is dat in 2000 nog maar 0,7%.

De technische bestanddelen van de resultatenrekening van de activiteiten inzake **arbeidsongevallenverzekeringen** evolueren ongunstig, wat niet belet dat de tak voor 2000 een nettoresultaat van 15,4% van de premies vertoont. De schadelast stijgt opnieuw uit boven het incassoniveau, wat een duidelijke verslechtering van het bruto technisch-financiële saldo meebrengt. De financiële opbrengsten blijven stabiel, na een forse daling tussen 1998 en 1999.

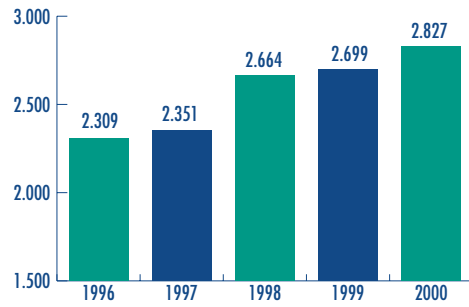
De door ups en downs gekenmerkte ontwikkeling van het technisch resultaat van de **BOAR-takken** weerspiegelt die van de schadelast. Het aandeel van de commissielonen en algemene kosten blijft stabiel, rond 40% van de premies. De financiële opbrengsten gaan er duidelijk op achteruit met 6 punten. Het bruto technisch-financieel saldo van die verrichtingen bedraagt eind 2000 aldus 6,7% van de premies bedraagt, na twee jaar voordien een hoogtepunt van 11,8% bereikt te hebben. Het netto technisch-financieel saldo van de BOAR-takken daalt met 3,2 punten tussen 1998 en 2000 en bedraagt 6,5% van de verdiende premies.

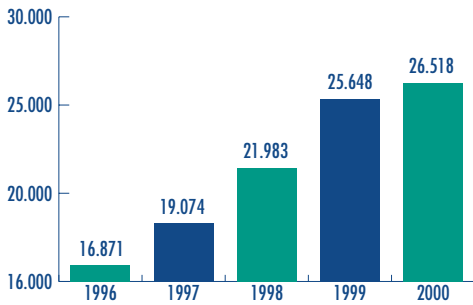
Leven individueel niet gekoppeld aan fondsen
Premies (in miljoenen euro)

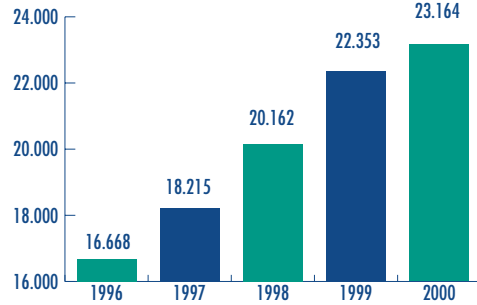
Leven groep niet gekoppeld aan fondsen
Premies (in miljoenen euro)

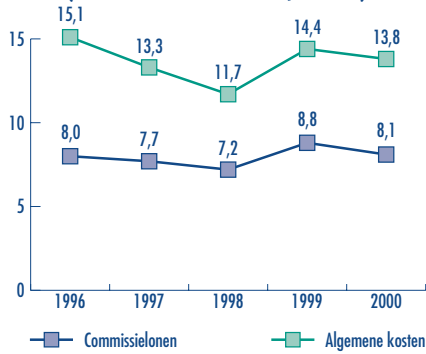
Leven individueel niet gekoppeld aan fondsen
Gemiddelde technische voorzieningen (in miljoenen euro)

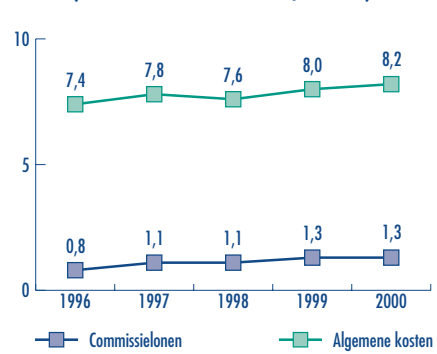
Leven groep niet gekoppeld aan fondsen
Gemiddelde technische voorzieningen (in miljoenen euro)

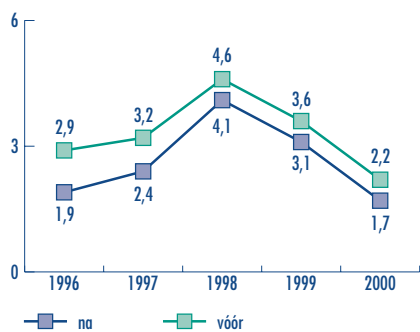
Commissielonen en algemene kosten
(in % van de verdiende premies)

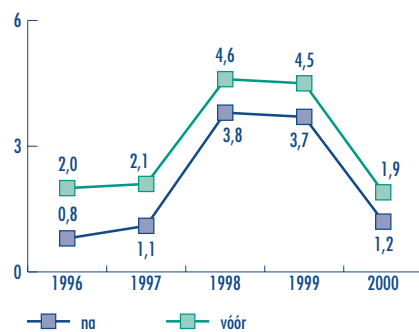
Commissielonen en algemene kosten
(in % van de verdiende premies)

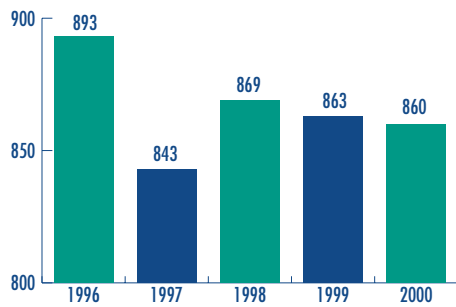
Bruto technisch-financiële saldi vóór en na WD
(in % van de voorzieningen leven)

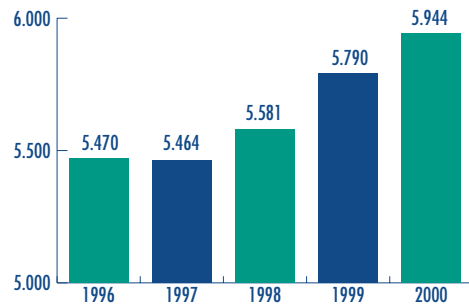
Bruto technisch-financiële saldi vóór en na WD
(in % van de voorzieningen leven)

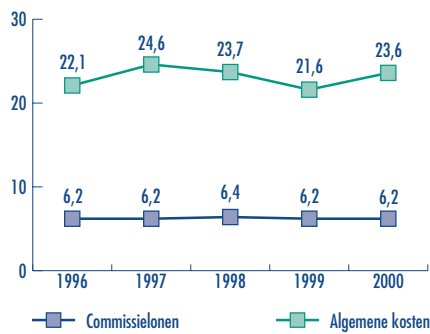
AO Wet van 1971
Verdiende premies (in miljoenen euro)

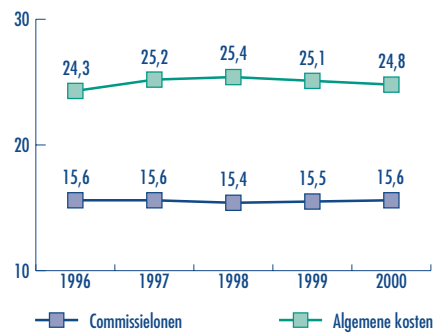
BOAR
Verdiende premies (in miljoenen euro)

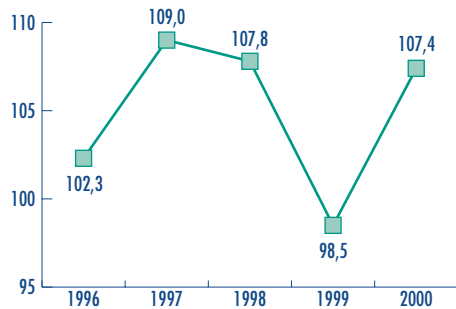
Commissielonen en algemene kosten
(in % van de verdiende premies)

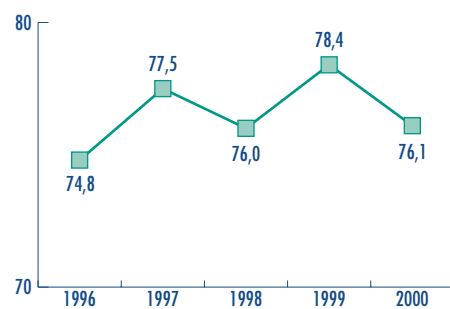
Commissielonen en algemene kosten
(in % van de verdiende premies)

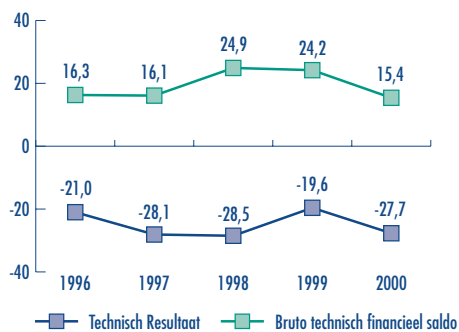
Schadegevallen en technische lasten
(in % van de verdiende premies)

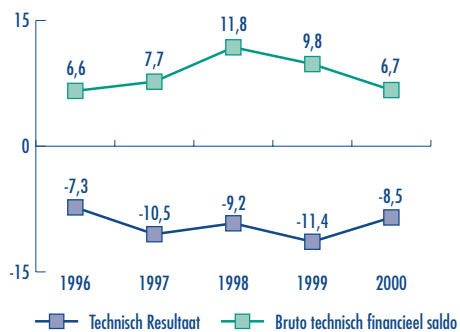
Schadegevallen en technische lasten
(in % van de verdiende premies)

Resultaten
(in % van de verdiende premies)

Resultaten
(in % van de verdiende premies)

6. Analyse van de voornaamste BOAR-takken

Dit hoofdstuk analyseert de „gezondheidstoestand“ van de belangrijkste BOAR-takken op basis van een verrekening van de gegevens van de Controledienst voor de Verzekeringen en van de enquêtes die de BVVO bij de ondernemingen heeft gehouden. Het beperkt zich enerzijds tot de takken die meer dan één procent van de markt uitmaken en anderzijds tot de activiteiten waarvoor de representativiteit van de BVVO-enquêtes minstens 95% bedraagt. Bij wijze van extra veiligheid heeft de BVVO nagegaan of de ontbrekende marge de waargenomen tendensen niet in grote mate beïnvloedt. De BVVO stelt aan de geïnteresseerden de gegevens ter beschikking die betrekking hebben op de takken met een beperkt incasso, die wegens plaatsgebrek niet in deze publicatie konden worden opgenomen. Het-

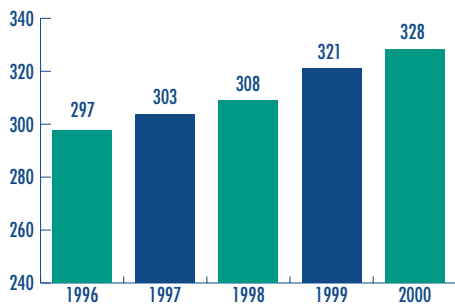
zelfde geldt voor productcategorieën met een omzet van minder dan 500 miljoen BEF, zoals de tak Hulpverlening, die met 7,9% stijgt en van de opleving van het privé-verbruik profiteert, en de verzekeringen van de tak Krediet/Borgtocht en Diverse Geldelijke Verliezen, die stagneren.

Bedrijfsratio's, schadelast en saldo's in de grafieken worden in procent van de verdiende premies uitgedrukt.

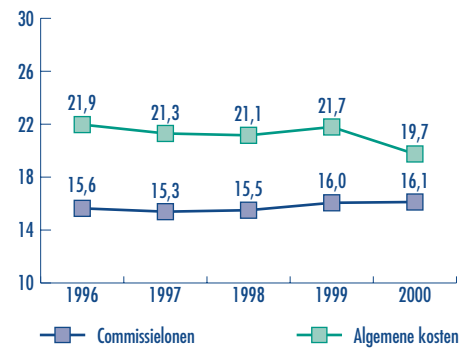
De grafieken op de volgende bladzijden zijn gebaseerd op een steekproef die voor elke tak minstens 98% van de premies vertegenwoordigt.

ONGEVALLEN: POSITIEVE RESULTATEN OVER DE GEHELE LIJN

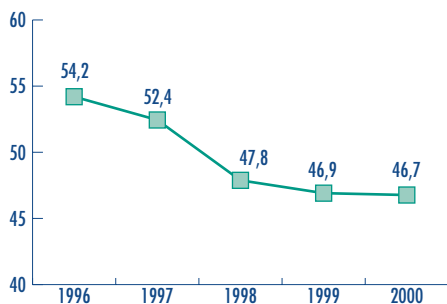
Premies en bijkomende kosten (miljoenen euro)

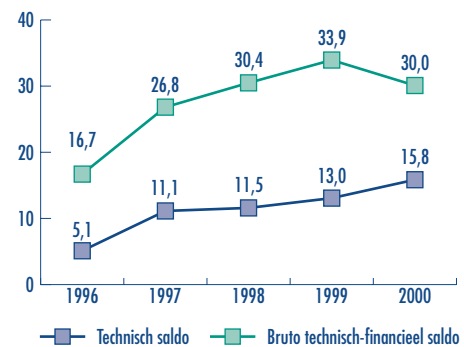
Bedrijfsratio's

Schadelast

Saldi

In 2000 neemt het incasso voor de tak ongevallen toe tot 328 miljoen euro. Deze groei is te danken aan de populariteit van de *Collectieve* ongevallenverzekering. De *Algemene individuele* ongevallenverzekering kent daarentegen een terugval. Zou de burger mondiger worden om vergoedingen of collectieve regelingen van anderen te eisen, maar zelf minder geneigd zijn om inspanningen te leveren voor zijn eigen welzijn?

De algemene kosten dalen in 2000 tot iets minder dan 20% van de verdiende premies, terwijl de commissielonen vrij stabiel blijven op zo'n 16%.

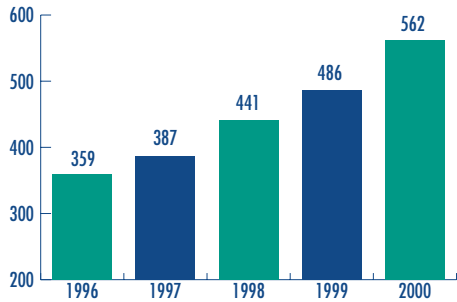
De schadelast (zonder interne kosten) bedraagt 46,7% in 2000 en is vergelijkbaar met de schadelast in 1998-1999.

Het technische saldo (bruto saldo voor beleggingsopbrengsten) stijgt in 2000 verder tot 15,8%.

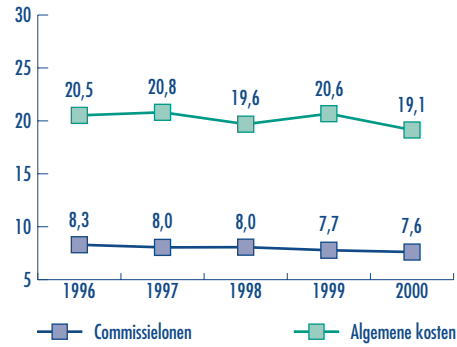
Door een terugval van de beleggingsopbrengsten in 2000 daalt het bruto technisch-financieel saldo in 2000, maar met 30% blijft het peil hoog.

ZIEKTE: OP NAAR DE VIERDE PLAATS BINNEN NIET-LEVEN

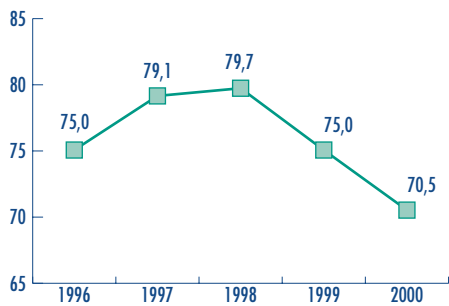
Premies en bijkomende kosten (miljoenen euro)

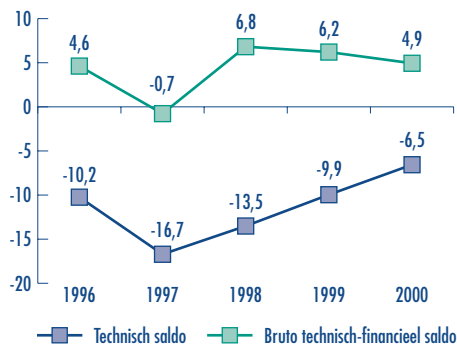
Bedrijfsratio's

Schadelast

Saldi

Door een incassostijging van iets meer dan 15% in 2000, verovert de ziekteverzekering de vierde plaats binnen niet-leven. De premie per gezin bedraagt zowat 140 euro per jaar en dit dankzij de populariteit van zowel de individuele als de collectieve hospitalisatieverzekering en door toedoen van premieverhogingen voor de producten Gewaarborgd Inkomen.

De algemene kosten schommelen de laatste jaren rond 20% van de verdiende premies, terwijl de commissielonen licht dalen tot 7,6% van de verdiende premies.

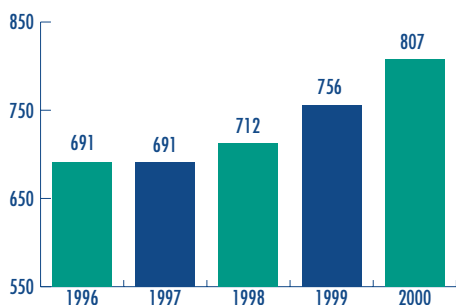
De schadelast (zonder interne kosten en voorzieningen voor vergrijzing) duikt in 2000 onder zijn niveau van de vorige jaren en bedraagt 70,5% van de premies.

Deze factoren leiden, ondanks de aanleg van bijkomende vergrijzingsreserves, tot een verbetering van het technisch saldo. Door de verder afnemende beleggingsopbrengsten daalt het bruto technisch-financieel saldo in 2000 tot 4,9% van de verdiende premies.

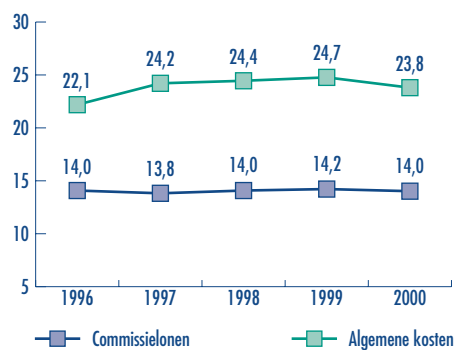
De resultaten van de producten *Gewaarborgd inkomen*, zowel *individueel als collectief*, en *Andere individuele* dalen in 2000 maar blijven positief. Het product *Andere collectieve* verbetert dan weer, maar blijft negatief.

VOERTUIGCASCO: VERLIES NEEMT TOE

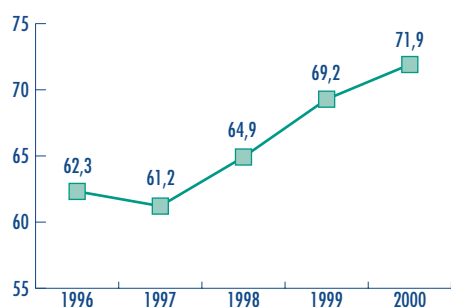
Premies en bijkomende kosten (miljoenen euro)

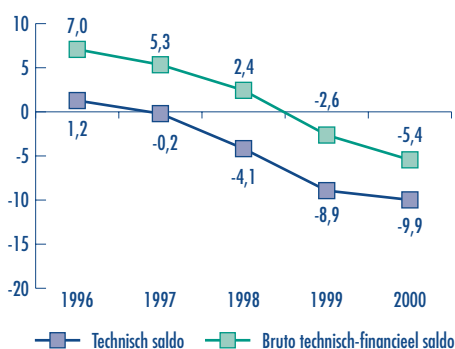
Bedrijfsratio's

Schadelast

Saldi

De vernieuwing die het Belgische wagenpark tijdens de laatste jaren kende, weerspiegelt zich duidelijk in de toename van het incasso voor de tak voertuigcasco. Concreet betekent dit voor 2000 opnieuw een omzetting van meer dan 6%.

De commissielonen blijven in 2000 vrij stabiel op 14% van de verdiende premies, terwijl de algemene kosten lichtjes afnemen tot 23,8%.

Door het effect van de hogere schadelast (zonder interne kosten) tot 71,9% van de verdiende premies, zet het technisch saldo zijn dalende tendens verder.

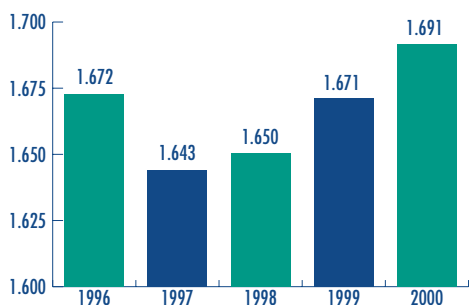
In combinatie met de afnemende beleggingsopbrengsten leidt dit voor 2000 tot een negatief bruto technisch-financieel saldo van -5,4%.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het bruto technisch-financieel saldo voor de voornaamste product-categorieën in 2000. Zorgwekkend zijn de toenemende verliezen in materiële schade voor de categorieën *Toerisme en zaken*, *Tweewielers* en licht transport (*Vervoer van zaken MTM ≤3,5T*).

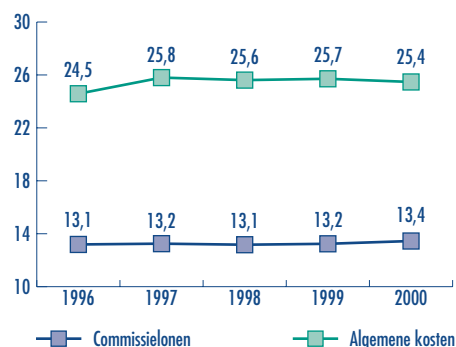
Bruto technisch-financieel saldo (% verdiende premies)			
Categorieën	Materiële schade	Diefstal	Andere
Toerisme en zaken	-19,4	10,2	30,7
Vervoer van zaken MTM ≤3,5 T	-23,3	-0,5	34,4
Vervoer van zaken MTM >3,5 T	16,7	44,1	42,8

BA MOTORRIJTUIGEN: NEGATIEVE RESULTATEN VOOR HET VERVOER VAN ZAKEN

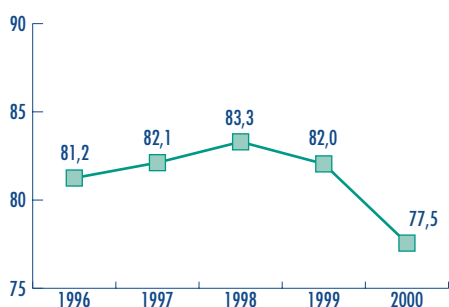
Premies en bijkomende kosten (miljoenen euro)

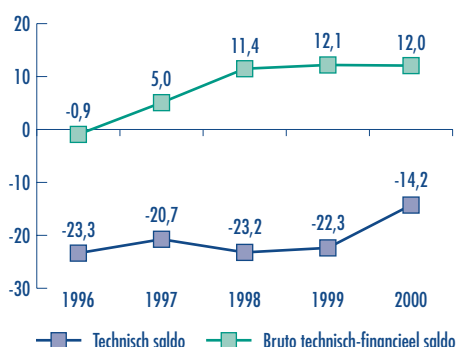
Bedrijfsratio's

Schadelast

Saldi

In 2000 neemt het incasso voor de tak BA motorrijtuigen toe met 1,2%. Niettegenstaande betekent dit, door toedoen van de concurrentie, opnieuw een daling van de gemiddelde premie, tot zo'n 280 euro in de categorie toerisme en zaken.

De algemene kosten en commissielonen behouden in 2000 het niveau van de vorige jaren en bedragen respectievelijk zo'n 25% en 13% van de verdiende premies.

De schadelast (zonder interne kosten) zet zijn daling verder in 2000 en bedraagt 77,5% van de verdiende premies. Gevolg: het technisch saldo verbetert tot -14,2% van de verdiende premies. Door de afnemende beleggingsopbrengsten situeert het bruto technisch-financieel saldo

zich in 2000 echter op een met vorige jaren vergelijkbaar niveau.

In onderstaande tabel wordt, voor 1999 en 2000, het bruto technisch-financieel saldo in functie van de verdiende premies in de voornaamste categorieën weergegeven.

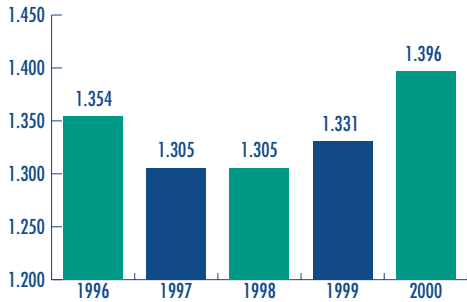
De categorie *Toerisme en zaken*, goed voor ongeveer 80% van het incasso van de tak BA motorrijtuigen, gaat er in 2000 lichtjes op achteruit.

De bruto technisch-financiële saldi voor de categorieën *Vervoer van zaken*, samen goed voor het merendeel van de overige 20% van het incasso, verbeteren zich in 2000 maar situeren zich voor het tweede opeenvolgende jaar in de rode zone.

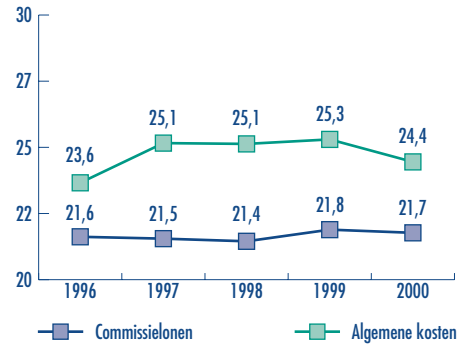
Categorieën	Bruto technisch-financieel saldo (% verdiende premies)	
	1999	2000
Toerisme en zaken	16,1	15,1
Tweewielers	20,7	18,7
Vervoer van zaken MTM ≤ 3,5 T	-5,1	-1,4
Vervoer van zaken MTM > 3,5 T	-9,2	-3,4

BRAND EN ANDERE SCHADE AAN GOEDEREN: TEKORTEN BIJ ONDERNEMINGSVERZEKERINGEN

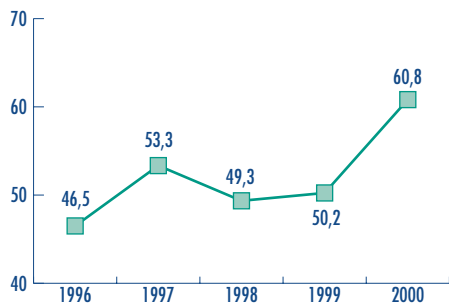
Premies en bijkomende kosten (miljoenen euro)

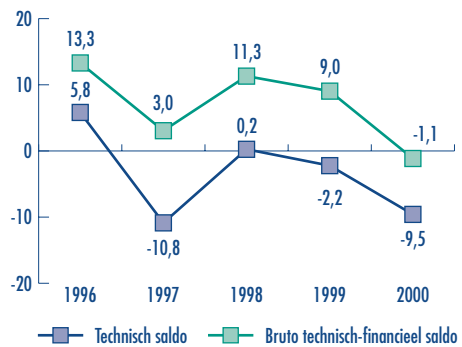
Bedrijfsratio's

Schadelast

Saldi

Na de terugval van de voorbije jaren stijgt het incasso van de tak brand in 2000 en bedraagt 1.396 miljoen euro. Maar deze stijging betekent niet meer dan gelijke tred houden met de inflatie. Zo groeit het incasso van de categorie *Woningen* groeit in 2000 met 2,7%, iets minder dan de 3% stijging van de ABEX-index.

De algemene kosten en de commissielonen blijven de jongste jaren vrij constant, maar de schadelast (zonder interne kosten en voorzieningen voor egalisatie) neemt in 2000 aanzienlijk toe en bedraagt 60,8% van de verdiende premies. Een toename is overal waarneembaar, maar het meest uitgesproken voor de ondernemingsverzekeringen (speciale risico's) waar de schadelast alleen al oploopt tot 103,7% in 2000.

De stijgende schadelast leidt in 2000 tot een technisch saldo van -9,5% van de verdiende premies.

De beleggingsopbrengsten volstaan in 2000 niet meer om nog een positief resultaat te noteren; het tekort bedraagt 1,1%.

De onderstaande tabel illustreert de verslechtering van het bruto technisch-financieel saldo voor bijna elke categorie.

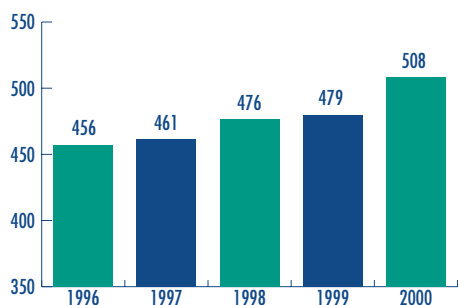
Voor de eenvoudige risico's leidt dit tot verlies in de categorieën *Ondernemingen* en *Andere*. Wat de speciale risico's betreft, blijft de omzet stagneren ondanks de economische opleving; de categorie *Alles, behalve technische verzekeringen* is sterk verlieslatend in 2000, als gevolg van de hevige concurrentie en het voorvallen van meer en zwaardere schadegevallen in vergelijking met 1999. De sanering van de portefeuilles lijkt hiermee onafwendbaar.

Voor de *Technische verzekeringen* zien we in 2000 een sterke terugval van het resultaat, dat nipt uit de rode cijfers blijft.

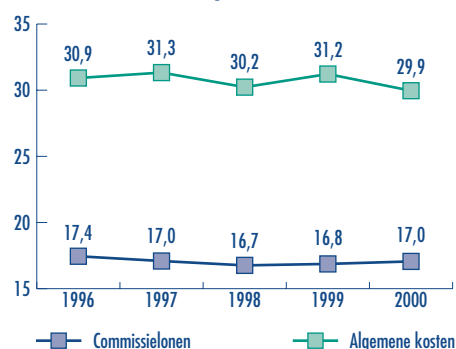
Categorieën	Bruto technisch-financieel saldo (% verdiende premies)	
	1999	2000
Eenvoudige risico's		
Woningen	11,2	6,3
Landbouwriscio's	11,9	13,0
Ondernemingen	-0,0	-7,0
Andere	1,4	-6,1
Speciale risico's		
Alles, behalve technische verzekeringen	6,3	-31,5
Technische verzekeringen	20,5	2,2

ALGEMENE BA: STERK AFNEMENDE BELEGGINGSOPBRENGSTEN TEMPEREN RESULTAAT

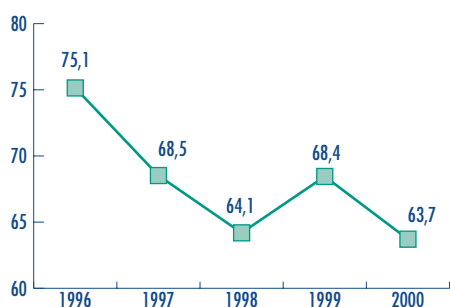
Premies en bijkomende kosten (miljoenen euro)

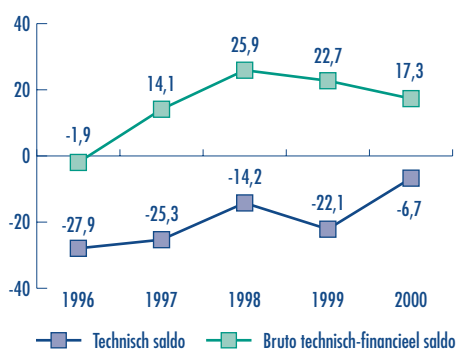
Bedrijfsratio's

Schadelast

Saldi

Het incasso voor de algemene BA stijgt in 2000 tot 509 miljoen euro. De belangrijkste toenames situeren zich bij de producten *BA exploitatie en na levering*, met 6%, en *BA beroepsleven*, met 8%.

De algemene kosten dalen in 2000 tot 29,9% van de verdiende premies, terwijl de commissielonen rond de 17% blijven hangen.

De schadelast (zonder interne kosten en voorzieningen voor egalisatie) neemt in 2000 opnieuw af tot 63,7%.

Voor de algemene BA werden er in 2000 meer egalisatievoorzieningen onttrokken dan toegevoegd. In combinatie met de dalende schadelast leidt dit tot een technisch saldo van -6,7% van de verdiende premies.

In de algemene BA zijn een aantal verzekeringsproducten omvat met een lange afwikkelingsperiode van de schadelast. Het uiteindelijke resultaat van deze verzekeringsactiviteiten is bijgevolg sterk afhankelijk van de beleggingsopbrengsten.

De dalende beleggingsopbrengsten van 2000 temperen zodoende de hoger vermelde gunstige evolutie. Dit alles resulteert in een bruto technisch-financieel saldo van 17,3%.

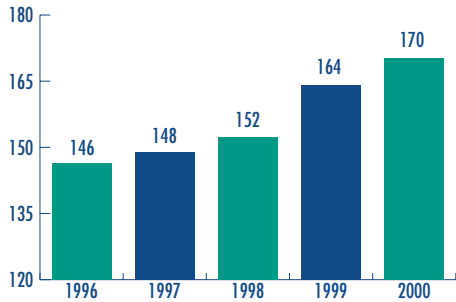
Onderstaande tabel geeft, voor 1999 en 2000, het bruto technisch-financieel saldo in functie van de verdiende premies voor de belangrijkste producten.

Deze gegevens wijzen op een tekort voor de *BA beroepsleven* in 2000. Het tekort vloeit niet voort uit de tienjarige of medische aansprakelijkheid, maar heeft betrekking op de aansprakelijkheid van de andere beroepen.

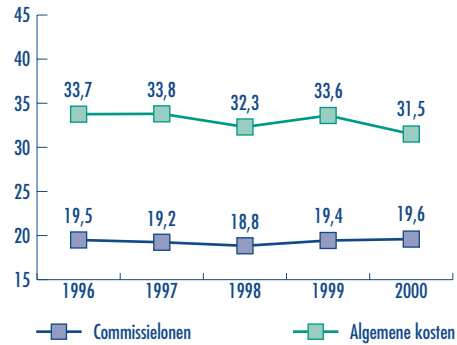
Product	Bruto technisch-financieel saldo (% verdiende premies)	
	1999	2000
BA privé-leven	25,1	21,1
BA exploitatie en na levering	7,0	14,3
BA beroepsleven	49,7	-1,4
Andere BA	45,8	41,8

**RECHTSBIJSTAND:
AANHOUDENDE VERLIEZEN VOOR DE RECHTSBIJSTAND ANDERE DAN VOERTUIGEN**

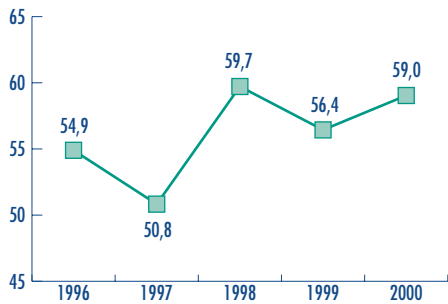
Premies en bijkomende kosten (miljoenen euro)

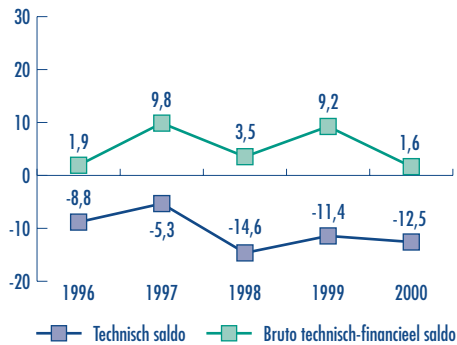
Bedrijfsratio's

Schadelast

Saldi

Rechtsbijstand voertuigen

Het incasso voor de rechtsbijstand voertuigen stijgt in 2000 verder met 3,7% en bedraagt 170 miljoen euro. De andere rechtsbijstandproducten groeien met iets minder dan 10% tot 56 miljoen euro.

De algemene kosten dalen in 2000 tot 31,51%, terwijl de commissielonen in functie van de verdiende premies, zoals de vorige jaren, net geen 20% bedragen.

De schadelast (zonder interne kosten) stijgt in 2000 opnieuw tot zijn niveau van 1998 en bedraagt aldus 59% van de verdiende premies.

Als gevolg hiervan neemt het technisch saldo in 2000 lichtjes af tot -12,5% van de verdiende premies.

Door de lagere beleggingsopbrengsten daalt het bruto technisch-financieel saldo aanzienlijk in 2000. Een positief resultaat blijft echter net gevrijwaard. In de producten die niet met voertuigen te maken hebben leidt een mindere schadelast tot minder zware verliezen hoewel de branche eens te meer, met een bruto technisch-financieel saldo van -13,2%, ver beneden het evenwicht punt blijft.

